

Samfundet S:t Erik Stockholm
Kerstin Westerlund
Köpmangatan 5 nb
111 31 STOCKHOLM

Ang. Stockholms karaktär av sjöstad

Statens fastighetsverk har mottagit er skrivelse daterad 2005-10-15. Vi delar helt er uppfattning att maritim verksamhet längs stadens kajer, inte minst på Skeppsholmen, är viktig för Stockholms karaktär av sjöstad.

Eftersom SFV inte förvaltar kajerna längs Skeppsbron, Strandvägen, Norra Mälarstrand, Söder Mälarstrand eller Stadsgården ser vi ingen anledning att i detta sammanhang kommentera utvecklingen där.

Marinen har lämnat Skeppsholmen och Kastellholmen för Muskö och Berga, men hissar och halar varje dag örlogsflaggan på Kastellet och skjuter salut från salutbatteriet vid kungliga högtidsdagar.

På Skeppsholmen finns idag en levande maritim miljö, särskilt utmed Norra brobänken och Östra brobänken, där kajerna disponeras av Stockholms Skeppsförening och Stiftelsen Skeppsholmsgården genom avtal med SFV. Här har ett femtiotal segelfartyg, skutor, fiskekuttrar, bogserbåtar, lotsverksfartyg, fyrskepp, minutlägningsfartyg, torpedbåtar mm sin hemmahamn och får sin dagliga omvårdnad. Här bygger Skeppsholmsgårdens elever allmogebåtar och några visas vid dess brygga. Här bedriver Skeppsholmsgården fartygsbefälsutbildning och sjömansutbildning med skolfartyget Shamrock, sjökursverksamhet med motorskolskeppet Lagaren samt seglingsutbildning för ungdomar med lotskuttern Lova och galeasen Elmy. Här håller Skeppsholmsgården Oceanskeppar-, kustskeppar-, förarintygs- båtsmans-, motor-, maskinist-, svets-, smides- och repslagerikurser. Här finns Råsegelarhuset med ”Pille Repmakare”, ”Segelshopen” och ”Tackel och tåg”. Vid Norra brobänken finns Skärgårdsstiftelsens brygga och dess kontor i Högvaktsbyggnaden. Vid Västra brobänken ligger fullriggaren af Chapman med dess populära vandrarhem. I Kastellholmsviken mellan Skeppsholmen och Kastellholmen finns Skeppsholmens båtklubb med bryggplatser för fritidsbåtar. På Kastellholmen finns Sjövillan med ”Skärgård på riktigt AB” med sin båtcharterverksamhet i samarbete med småföretagare i Stockholms skärgård.

Dessa maritima verksamheter är i högsta grad levande och på intet sätt ”på utdöende” som Samfundet skriver.

Ingendera av dessa har någonsin disponerat Kanonverkstaden för sin verksamhet.

Stiftelsen Skeppsholmsgården, som hyr båda Fundamentshusen, har här verkstadslokaler för sin båtbyggnadsutbildning och stiftelsen söker samarbetspartners för effektivare utnyttjande av sina lokaler.

Kanonverkstaden disponerades tidigare helt av Kungliga Konsthögskolan, som lämnade bottenvåningen när nybyggnaden vid Södra brobänken var klar. Konsthögskolan har fortfarande ateljéer i ovanvåningen. Bottenvåningen användes en kort tid som utställningslokal av Svensk Form, innan den 1997 tillfälligt upplåts till Stockholmsbriggen till år 2000 då skeppsbygget skulle vara klart och briggen delta i Tall Ships Race. Därefter skulle lokalen iordningställas för Moderna Museet. Det har inte ens på marinens tid byggts fartyg i Kanonverkstaden, namnet ger tydlig anvisning om dess ursprungliga ändamål.

Det finns emellertid ingen maritim näringsverksamhet såsom rederi, varv eller reparationsverkstad på Skeppsholmen och det var heller inte avsikten när flottan lämnade holmen. De utredningar som gjordes resulterade i riktlinjer för Skeppsholmens utveckling och framtida användning för kultur- och utbildningsändamål samt fritidsverksamhet och rekreation.

Varvs- och reparationsverksamhet för såväl större fartyg som fritidsbåtar fanns och finns fortfarande på närbelägna Beckholmen. Här är Stockholms stad, Kungliga Djurgårdens Förvaltning och Statens fastighetsverk överens om att utveckla denna så att den kan finnas kvar utan att vara till skada för miljön.

Kanonverkstaden hade ingen marin verksamhet när nationalstadsparken bildades 1995. När bottenvåningen nu, med godkännande av Riksantikvarieämbetet, bygglov från byggnadsnämnden (som överklagats till länsstyrelsen utan gehör), byggs om till kontor, sker detta helt enligt gällande regelverk. Samfundets påstående att det strider mot lagen om nationalstadsparken uppfattas som förtal.

SFV ska enligt regeringens direktiv tillämpa marknadsmässiga hyror. Detta innebär inte att en förrådslokal har samma marknadshyra som en utställningslokal eller en kontorslokal. Det är inte här eventuella problem med marknadshyra ligger. Det är emellertid inte SFV:s uppgift att subventionera hyresgästernas verksamhet med låga hyror utan det ska ske via kommunala och statliga anslag och bidrag efter prövning och prioritering.

De samlade hyresintäkterna för Skeppsholmen måste täcka de samlade kostnaderna för bl. a. underhåll av såväl byggnader, broar, gator, parker och kajer som ledningsnät för vatten, avlopp, el och fjärrvärme samt utomhusbelysning. Vi måste därför ha en blandning av hyresgäster med sådana verksamheter att de tillsammans kan betala tillräcklig hyra.

Vad gäller Kanonverkstaden är det beklagligt att så många vilseletts av ett fåtal genom felaktig information och intensiv propaganda och det är med stor besvikelse vi konstaterar att Samfundet nu ingår bland dessa.

SFV har en medveten målsättning att bevara holmarnas unika historiska karaktär. Den äldre bebyggelsen och samtliga kajer har renoverats med traditionella metoder och material. Kajer, brobänkar och dykdalber har återfått en äldre genuin utformning. Styckekranen, som användes för att flytta kanoner på flottans tid, har återskapats efter en nedbrunnen förlaga från 1751. Mark och natur har inventerats och anpassats liksom utvändigt belysning och skyltning.

SFV:s vision är att vidareutveckla Skeppsholmen till ett besöksmål och en mötesplats för kultur, forskning och utbildning i avspänd och kreativ miljö, med unik historisk och maritim atmosfär, mitt i Stockholm. Skeppsholmen ska också, som en del av nationalstadsparken, vara en tillflykt för rekreation och fritidsverksamhet.

Byggandet av Stockholmsbriggen och även dess framtida verksamhet har stötts och stöds helhjärtat av SFV. Vi har upplåtit mark och lokaler till låg kostnad under en begränsad tid tills fartygsbygget ska vara klart. Nu planerar vi gemensamt i bästa samarbete för briggens framtida verksamhet med permanent kajplats och lokaler för företaget och dess seglingsverksamhet, som kommer att bidra till att Skeppsholmen förblir en levande maritim miljö. För mer information om samarbetet mellan Stockholmsbriggen AB och Statens fastighetsverk, se www.sfv.se.

Med vänlig hälsning

Anders Ahlberg
Fastighetschef

Kopia:
Bo Jonsson, SFV
Lena Simonsson, SFV
Ulf Tomner, SFV
Cecilia Molvin, SFV
Moderna Museet
Kommunstyrelsen i Stockholm
Regeringskansliet